

Magatartási Kódex

**A lakosság számára hitelt nyújtó
pénzügyi szervezetek
ügyfelekkel szembeni tisztességes magatartásáról**

Dr. Farkas Ádám
PSZÁF Felügyeleti Tanács elnöke

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETE

Kérdések áttekintése

- I. Mi a Magatartási Kódex célja?
- II. Mi a Magatartási Kódex és mely szervezetekre vonatkozik?
- III. Hogyan biztosítható a Magatartási Kódex betartása?
- IV. Mik a Magatartási Kódex alapelvei?
- V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?
- VI. Mikortól alkalmazandó a Magatartási Kódex?

I. Mi a Magatartási Kódex célja?

A Magatartási Kódex célja a hitelezők és lakossági hitelfelvevők közötti nélkülözhetetlen bizalom megerősítése!

Az aláírók a kódex szabályait betartva átlátható és felelős magatartást tanúsítanak ügyfeleikkel szemben:

- a hitelnyújtást megelőző időszakban,
- a felvett hitelek teljes futamideje alatt,
- és fizetési nehézségek felmerülése esetén.

II. Mi a Magatartási Kódex és mely szervezetekre vonatkozik?

- A Magatartási Kódex alapvetően az önszabályozás eszköze
- Aláírása önkéntes
- A Magatartási Kódexhez csatlakozók köre nyilvános, a nyilvánosságot a PSZÁF biztosítja, úgy, hogy honlapján megjelenti:
  - a Magatartási Kódex szövegét,
  - folyamatosan az aláíró hitelezők listáját,
  - a Magatartási Kódex hatálybalépését követően a nem csatlakozó hitelezők listáját,
  - és a Magatartási Kódex betartásával kapcsolatos megállapításait.

II. Mi a Magatartási Kódex és mely szervezetekre vonatkozik?

- A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. Törvény (Fttv.) alapján a Magatartási Kódex definíciója a következő:

2.§ i): „a magatartási kódex olyan – a piaci önszabályozás keretében létrehozott – megállapodás vagy szabályegyüttes, amely valamely kereskedelmi gyakorlat vagy tevékenységi ágazat vonatkozásában követendő magatartási szabályokat határoz meg azon vállalkozások számára, amelyek a kódexet magukra nézve kötelezőnek ismerik el.”

II. Mi a Magatartási Kódex és mely szervezetekre vonatkozik?

- Minden lakossági hitelezéssel foglalkozó pénzügyi szervezet csatlakozhat:
  - kereskedelmi bankok,
  - jelzálog-hitelintézetek,
  - lakás-takarékpénztárak,
  - takaré- és hitelszövetkezetek,
  - pénzügyi vállalkozások (lízingcégek és biztosítók hitelező cégei is),
  - fióktelepek.

II. Mi a Magatartási Kódex és mely szervezetekre vonatkozik?

- A Magatartási Kódex előírásai az aláírók által irányított, lakossági hitelezéssel foglalkozó hazai leányvállalatokra is érvényesek.
- Az aláírók ügynökeiknél és megbízottaiknál is előírják a Magatartási Kódexben foglaltak betartását.

III. Hogyan biztosítható a Magatartási Kódex betartása?

- A Magatartási Kódex betartását - a nyilvánosság erejének tudatában - az aláírók önkéntesen vállalják.
- Az aláírók vállalják, hogy üzletszabályzatukban feltüntetik, hogy a Magatartási Kódexet magukra nézve kötelező érvénnyel elfogadják, alkalmazzák.

III. Hogyan biztosítható a Magatartási Kódex betartása?

- A Magatartási Kódex megszegésével megvalósított tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat esetén, a PSZÁF eljárást indíthat az Fttv. szerint. (Az Fttv. alapján többféle szankció, akár 2 milliárd forint bírság is kiszabható.)
- A PSZÁF proaktív módon fogja nyomon követni az intézmények gyakorlatát és erőteljes, hangsúlyos kommunikációt folytatva fogja tájékoztatni a közvéleményt a Magatartási Kódex betartatása érdekében.

IV. Mik a Magatartási Kódex alapelvei?

- **Átláthatóság (az ügyfelek és minden piaci szereplő számára)**
  - közérthetőség,
  - transzparencia fokozott érvényesítése,
  - a szükséges információk hozzáférhetőségének biztosítása.
- **Szabályelvűség**
  - a jogszabályoknak és a jó gyakorlatot segítő elvárásoknak megfelelő eljárás szabályzatokban történő rögzítése a hitelezők által.
- **Szimmetria**
  - nem csak a kedvezőtlenül, hanem a kedvezően változó körülmények átvezetése is a ügyfelek költségeinél (= a hiteltek csökkenése).

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

Követendő elveket és szabályokat fogalmaz meg:

1. a felelős hitelezésre,
2. a szerződéskötés előtti hitelezői magatartásra,
3. a szerződési feltételek futamidő alatti egyoldalú módosítására,
4. az ügyfelek fizetési nehézségének kezelése esetén alkalmazandó eljárásokra,
5. valamint a végrehajtási eljárások előtt és alatt alkalmazandó felelős hitelezői magatartásra vonatkozóan.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(1) Felelős hitelezés

A hitelezők:

- hitelezési döntéseiket az ügyfél teherviselő képességét figyelembe véve hozzák meg,
- átlátható termékeket, szolgáltatásokat, kondíciókat és szerződési feltételeket alakítanak ki,
- korrekt, kockázatokat ismertető, teljes körű tájékoztatást adnak,
- segítik a hosszabb távú szempontok mérlegelését,
- együttműködő, rugalmas, segítőkész bánásmódot tanúsítanak.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(2) Szerződéskötés előtti hitelezői magatartás

**20 pontos vállalás
melyben a hitelezők többek között:**

- lehetővé teszik saját intézményük eltérő feltételű termékei közötti összehasonlítást,
- kerülnek a nehezen érthető írásos tájékoztatást és ezt szóbeli magyarázattal is kiegészítik,
- nem tekintik az ügyfelek életkorát a hitelkérelem automatikus elutasítási indokának,
- írásban tájékoztatnak arról, hogy van-e lehetőség a szerződés díjmentes felmondására,
- lehetőséget biztosítanak a devizaalapú hitel devizában történő egyösszegű törlesztésére.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(3) Szerződési feltételek futamidő alatti egyoldalú módosítása

Árazási Elvek

(Kamat, díj, költség tényezők egyoldalú módosításának elvei):

- érvényesíteni kell az adott kamat-, díj- vagy költségelemre kihatással bíró feltételek vagy körülmények kedvező irányú változását is,
- az egy évet meg nem haladó futamidejű, automatikusan nem megújítható hitelszerződések hátrányosan nem módosíthatók,
- alkalmazott árfolyamok átláthatósága, nyilvánossága.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(3) Szerződési feltételek futamidő alatti egyoldalú módosítása

Nyilvános ok-lista

- szoros és közvetlen, huzamosabb ideig fennálló okok változása alapján lehetséges a szerződés kamatának, díj- vagy költségelemének egyoldalú módosítása.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(3) Szerződési feltételek futamidő alatti egyoldalú módosítása

Kamat módosításra okot adó körülmények:

- jogi, szabályozói környezet változása közvetlen hatás esetén,
- pénzügyi feltételek, makrogazdasági környezet változása – finanszírozási költségek változásán keresztül,
- a hitel kockázati megítélésének változása – értékvesztés növekedésével összhangban.

DE: a szerződési kötelezettségeiket folyamatosan teljesítő, késedelembe nem eső ügyfeleknél nem érvényesíthető kamatemelés a kockázati megítélés változására hivatkozva!

Egyéb jutalékok, költségek, díjak módosítása:

- évente maximálisan a KSH által közzétett éves átlagos infláció mértékében lehetséges.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(4) A hitelezők által alkalmazandó eljárások az ügyfelek fizetési nehézségeinek kezelése esetén

- áthidaló módszerek, alternatív megoldások kidolgozása a szorult anyagi helyzetbe jutott ügyfelek megsegítésére,
- kapcsolódó ügyfél-tájékoztatás hatékony megvalósítása,
- deviza alapú hitelek esetén devizában való egyösszegű törlesztés, hitelkiváltás biztosítása.

V. Mit tartalmaz a Magatartási Kódex?

(5) Végrehajtási eljárás előtt és alatt alkalmazandó felelős hitelezési magatartás

- a végrehajtási eljárás megelőzése érdekében együttműködés, fokozott tájékoztatás,
- a biztosíték érvényesítése esetén részletes tájékoztatás és elszámolás,
- a hitelező alkalmazottja és annak közeli hozzátartozója vásárlóként nem vehet részt a végrehajtásban, követelésvásárlásban,
- a fedezetül szolgáló ingatlanok nyilvános értékesítése,
- opciós vételi jog érvényesítése előtt 90 nap biztosítása az adósnak, hogy saját maga értékesíthesse ingatlanát.

VI. Mikortól alkalmazandó a Magatartási Kódex?

- A Magatartási Kódex a Hpt. 210§-ának módosításával egyidejűleg lép hatályba.
- A Kódexben az is rögzítésre kerül továbbá , hogy az aláíró intézmények:

„vállalják, hogy a Kódex hatályba lépéséig, de, legkésőbb 2009. december 1. napjáig fenntartják a 2009. július 17. napján a Kormány, a Magyar Bankszövetség képviselői, a Gazdasági Versenyhivatal elnöke, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának elnöke részvételével tartott megbeszélésen vállalt módosítási moratóriumot.”